

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁYCH
BŁOTACH ZA OKRES I - XII 2015 r.**

I. Wprowadzenie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014 r. realizował zadania zlecone gminie oraz zadania własne zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 j.t. ze zm.) oraz zadania wynikające z innych ustaw, zgodnie ze statutem ośrodka oraz zgodnie z uchwałami Rady Gminy. Świadczenia z pomocy społecznej, na zasadach określonych w ustawie, udzielane są osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z nadaniem statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej (art.7). Od dnia 1 października nastąpiła weryfikacja kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Prawo do świadczeń pieniężnych przysługiwało :

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał kwoty 542 zł (w okresie od stycznia do września 2015 r.), natomiast od października, w związku z wprowadzoną weryfikacją kryteriów dochodowych - 634 zł,
- 2) osobie w rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza kwoty 456 zł (w okresie I-IX), od X - 514 zł,
- 1) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (art.8). W szczególnych przypadkach osobom i rodzinom nie spełniającym wyżej wymienionego kryterium może być przyznana pomoc w postaci zasiłków celowych specjalnych.

II. Zadania pomocy społecznej

1. Pomoc społeczna polega w szczególności na :

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb (art.15).

2. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należą:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3. Do zadań własnych gminy należy ponadto:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 6) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom zagrożonym handlem ludźmi;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

5. W związku z powyższym Ośrodek realizował zadania pomocy społecznej w różnych formach na przykład:

- a) udzielano pomocy osobom bezdomnym, w tym kierowano do noclegowni oraz pokrywano koszty pobytu - 20 osób
- b) prowadzono dożywianie dzieci i młodzieży realizujących obowiązki szkolny oraz dzieci uczęszczających do żłobków i przedszkoli - 156 osób
- c) prowadzono dożywianie osób dorosłych, które własnym staraniem nie mogą przygotować sobie gorącego posiłku, w tym osób bezdomnych - 7 osób
- d) organizowano wypoczynek zimowy oraz letni dla dzieci młodzieży w formie półkolonii - 143 osoby
- e) osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym przyznana została pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych - 11 osób
- f) kierowano osoby niepełnosprawne do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu - 28 osób
- g) kierowano i opłacono pobyt niepełnosprawnego dziecka w ośrodku wsparcia funkcjonującym na terenie Bydgoszczy - 1 osoba
- h) opłacano koszty pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej - 9 osób
- i) rzeczywista liczba rodzin i osób objętych świadczeniami z pomocy społecznej - 277 osób tj. 787 osób w rodzinach
- j) udzielano pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej i pracy socjalnej - 797 osób.

II SZCZEGÓŁOWE DANE STATYSTYCZNE.

1) Liczba wydanych decyzji - ogółem 2 541 :

- zasiłki stałe - 74 decyzje
- zasiłki okresowe - 259 decyzji
- zasiłki celowe - leki - 98 decyzji
- zasiłki celowe – odzież, obuwie - 92 decyzje
- zasiłki celowe – opłaty mieszkaniowe - 205 decyzji
- zasiłki celowe – wyprawka szkolna - 13 decyzji
- zasiłki celowe – opał - 148 decyzji
- zasiłki celowe – remonty - 13 decyzji
- zasiłki celowe, pozostałe - 257 decyzji
- zasiłki celowe specjalne - 205 decyzji
- schronienie, nocleg - 10 decyzji (w noclegowni przebywały 4 osoby bezdomne)
- zasiłki celowe - zdarzenie losowe - 11 decyzji (pożary budynków, wybuchy pieców c.o., zawalenie piętra budynku jednorodzinne)
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym: zasiłki celowe, posiłki dla dzieci i osób dorosłych) - 847 decyzji
- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (w tym w ramach prac społecznie - użytecznych oraz robót publicznych) - 95 decyzji

- Domy Pomocy Społecznej (odpłatność) - 18 decyzji / dot. 9 osób /
- przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - 14 decyzji
- zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń - 2 decyzje
- zastosowanie ulg w postaci rozłożenia na raty spłaty kwot świadczeń podlegających zwrotowi z tyt. nienależnego pobrania - 0 decyzji
- odstąpienia od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń - 2 decyzje
- kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu - 73 decyzje
- zasiłki celowe - żywność oraz posiłki - 98 decyzji (poza realizacją programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania").
- kierowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia na terenie Bydgoszczy - 7 decyzji (w tym decyzje kierujące i decyzje w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt).

2) Liczba środowisk tj. osób i rodzin objętych pomocą społeczną :

- w roku ubiegłym świadczeniami z pomocy społecznej objęto 297 środowisk o łącznej liczbie 837 osób w rodzinach.

3) Fundusze przeznaczone na pomoc finansową i rzeczową zgodnie z ustawą o pomocy społecznej :

a) dotacja celowa :

- zasiłki stałe, okresowe, specjalistyczne usługi opiekuńcze : 320 557 zł
- składki zdrowotne : 13 948 zł
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym: zasiłki celowe i posiłki): 209 484 zł

b) środki własne :

- zasiłki celowe i okresowe, schronienie: 280 372 zł
- usługi opiekuńcze ogółem : 28 060 zł
- DPS : 141 076 zł
- Ośrodek Wsparcia - Dom Dziennego Pobytu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych : 24 590 zł
- program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym: zasiłki celowe i posiłki) 113 888 zł.

IV. Realizacja programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” :

- całkowity koszt realizacji programu 323 372 zł :
- dotacja celowa przyznana przez Wojewodę 209 484 zł
- środki własne 113 888 zł

- 1) Pomoc w ramach programu przyznawana była podopiecznym GOPS w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności. Świadczenia przyznawane były w formie gotówkowej i rzeczowej. Formę rzeczową realizowano w porozumieniu ze sklepami spożywczymi z terenu gminy, które wyraziły zgodę na współpracę w ramach realizacji w/w programu na zasadach określonych przez GOPS i podpisały stosowną umowę (umowy ze sklepami zostały wypowiedziane z dniem 01.06.2015 r.). Należność za wydaną żywność do końca lipca 2015 r. przekazywano na konta właścicieli sklepów po otrzymaniu faktur za wydaną żywność. Od miesiąca sierpnia, za zgodą świadczeniobiorców, zasiłki na żywność przyznawane w formie rzeczowej przekazywane były na konta sklepów wskazanych przez osoby objęte taką formą wsparcia.
- 2) Realizowano dożywianie dzieci i młodzieży w formie obiadu w szkołach, przedszkolach i żłobku, z wyłączeniem przerw wakacyjnych. Z uwagi na wytyczne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w roku ubiegłym zaostrzone zostały zasady realizacji programu pod względem przyznawania pomocy w formie dożywiania. W przekazanej interpretacji wskazano, iż zgodnie z założeniami programu możliwe jest finansowanie jednego, a nie kilku posiłków dziennie. W związku z powyższym w 2015 r. tutejszy ośrodek nie finansował dożywiania w formie całodziennego wyżywiania dla dzieci korzystających z opieki przedszkolnej oraz dla młodzieży uczącej się poza terenem gminy i przebywającej w internatach.

- 3) Zapewniono osobom dorosłym, w szczególności bezdomnym, Z uwagi na wytyczne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w roku ubiegłym zastrzeżone zostały zasady realizacji programu pod względem przyznawania pomocy w formie dożywiania. W przekazanej interpretacji wskazano, iż zgodnie z założeniami programu możliwe jest finansowanie jednego, a nie kilku posiłków dziennie. W związku z powyższym w 2015 r. tutejszy ośrodek nie finansował dożywiania w formie całodziennego wyżywiania dla dzieci korzystających z opieki przedszkolnej oraz dla młodzieży uczącej się poza terenem gminy i przebywającej w internatach. możliwość spożycia jednodaniowego gorącego posiłku. Pomocą w tej formie objęto łącznie 7 osób.

V. Inne zadania realizowane przez GOPS :

1) **Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny.** W związku z wprowadzeniem w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych w roku 2004 oraz obowiązkiem realizacji od dnia 1 października 2008 r. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przy tutejszym Ośrodku funkcjonuje Sekcja Świadczeń Rodzinnych. Kryterium dochodowe uprawniające do zasiłków na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r., poz.114 z późn.zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2015 r., poz.1238) kształtowało się w sposób następujący:

- a) zasiłek rodzinny w okresie od 01.01.2015 r. do 31.10.2015 r. przysługiwał osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 574,00 zł i 664,00 zł - w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności; kryteria dochodowe uległy waloryzacji od dnia 1 listopada 2015 r., w związku z czym o świadczenia mogły ubiegać się osoby i rodziny oraz osoby uczące się, których dochód nie przekraczał kwoty 674,00 zł oraz w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kwoty 764,00 zł;
- b) wysokość zasiłków rodzinnych wynosiła:
- 77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia - do X/2015; **89,00 zł od XI/2015**
 - 106,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia do X/2015; **118,00 zł od XI/2015**
 - 115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia do X/2015; **129,00 zł od XI/2015.** Realizację wyżej wymienionych zadań przedstawiają poniższe dane :
- c) **Budżet ogółem : 4 616 224, w tym :**
- z dotacji Wojewody - 4 582 041 zł
 - udział własny gminy - 34 183 zł
- d) na wypłatę świadczeń rodzinnych, dodatków, świadczeń i zasiłków pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz zapomogi jednorazowej z tyt. urodzenia dziecka wydatkowano kwotę - 3 449 868 zł / liczba świadczeń: 20 572 /
- e) na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano kwotę - 769 900 zł /liczba świadczeń: 2 170/
- f) koszty obsługi zadania /z dotacji / wyniosły – 137 475 zł
- g) koszty obsługi zadania /udział własny gminy/ – 34 183 zł
- h) składki na ubezpieczenie społeczne - 224 797 zł

j) Sekcja Świadczeń Rodzinnych realizowała również nowe zadanie na mocy ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2014 r. poz. 567). Świadczenie to mogły otrzymać wyłącznie te osoby, które na wskutek ww. nowelizacji utraciły 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i nie spełniły kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego, pozostając bez wsparcia państwa. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Uprawnienie do pobierania zasiłku dla opiekuna będzie jednak weryfikowane co pół roku. W tym celu przeprowadzany będzie wywiad środowiskowy. Wywiad ten będzie także przeprowadzany wówczas, gdy zaistnieją wątpliwości co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna. Zasiłek dla opiekuna dorosłej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności wynosi 520 zł netto.

- na wypłatę zasiłków dla opiekuna wydatkowano łącznie kwotę 110 760 zł - zrealizowano 213 świadczeń

- opłacono składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 31 339 zł oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 4 165 zł

- koszty obsługi zadania wyniosły 4 263 zł.

k) Ponadto na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 755 z późn.zm.) do dnia 31 marca 2015 r. dwóch pracowników Sekcji Świadczeń Rodzinnych rozpatrywało sprawy dotyczące przyznawania ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny (KDR). W okresie od stycznia do marca ubiegłego roku przyjęto 178 wniosków w sprawie wydania KDR. Od kwietnia 2015 r. zadanie to realizuje Urząd Gminy w Białych Błotach.

2) **Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.** Ośrodek realizował zadania obejmujące opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla osób uprawnionych, otrzymujących świadczenia obligatoryjne z pomocy społecznej oraz świadczenia pielęgnacyjne.

a) Łącznie wydatkowano :

- składki emerytalno - rentowe dotyczące świadczeń rodzinnych – 224 797zł

- składki zdrowotne dotyczące świadczeń opiekuńczych - 23 786 zł

- składki zdrowotne dotyczące świadczeń pomocy społecznej – 13 948 zł.

b) Ponadto wydawano decyzje przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób, które nie podlegały obowiązkowi powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 581 ze zm.). Wydano 14 decyzji w tej sprawie, dzięki czemu koszty pobytu w szpitalu lub koszty związane z leczeniem w placówkach służby zdrowia sfinansowane zostały przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

3) **Przeciwdziałanie alkoholizmowi.** Udzielano pomocy osobom i rodzinom z występującym problemem uzależnienia od alkoholu /łącznie 44 środowiska; 86 osób w rodzinach/. Przyznawano świadczenia finansowe oraz w formie niepieniężnej, w szczególności na dokonanie zakupu żywności i posiłku, środków czystości, odzieży, obuwia, lekarstw, podręczników i przyborów szkolnych. W środowiskach tych realizowano pracę socjalną. Osoby uzależnione i współuzależnione kierowano do Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w celu podjęcia specjalistycznej terapii. Podejmowano szereg działań mających na celu podjęcie leczenia odwykowego przez osoby uzależnione. Współpracowano w tym zakresie z Gminną Komisją do Spraw Przeciwdziałania Alkoholizmowi, policją, placówkami służby zdrowia.

4) **Wychodzenie z bezdomności.** Szczególne oddziaływania skierowano do grupy 20 osób bezdomnych. Skierowanie do Kujawsko - Pomorskiego Stowarzyszenia Pomocy Bliźniemu "Judym" w Kołaczku wydano dla 3 mężczyzn. Jedna osoba bezdomna korzystała ze wsparcia Stowarzyszenia "Dom Pomocna Dłoń" w Błońsku. Siedmiu osobom udzielono schronienia w kontenerach mieszkalnych oraz w mieszkaniu interwencyjnym w miejscowości Murowaniec. Pozostałe osoby wynajmowały pokoje na terenie gminy lub zamieszkiwały u znajomych. Potrzeby zgłaszane przez osoby bezdomne zaspokajano m.in. poprzez udzielenie pomocy finansowej na zakupienie odzieży, obuwia, lekarstw, środków czystości, posiłku itp. Świadczone pomoc w uzyskaniu statusu osoby bezrobotnej, obejmowano ubezpieczeniem zdrowotnym, zasięgano

konsultacji lekarskich i motywowano do podjęcia leczenia. Kontynuowano aktywizację zawodową osób bezdomnych poprzez realizację prac społecznie-użytecznych w gminie Białe Błota odpowiednio do umiejętności i predyspozycji osób zainteresowanych. Dzięki realizacji tego zadania osoby bezdomne świadczyły szereg prac porządkowych na rzecz Gminy, mając jednocześnie możliwość wdrożenia do pracy i uzyskiwania własnego dochodu.

5) **Aktywne formy zwalczania z bezrobocia.** W 2015 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy zarejestrowano 442 osoby bezrobotne z terenu naszej gminy. Z pomocy Ośrodka skorzystały 133 rodziny z występującym problemem bezrobocia. We współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy realizowano politykę aktywnych form zwalczania bezrobocia poprzez wdrażanie programów, których celem była likwidacja przyczyn bezrobocia. Polegały one na bezpośrednim zwiększaniu szans na znalezienie pracy przez objęte nimi osoby. Zakres i wymiar współpracy przedstawiają poniższe dane:

- **prace społecznie - użyteczne** realizowane były w okresie od 20.01.2015 r. do 30.11.2015 r. Do wykonywania PSU włączono 47 osób, które w instytucjach funkcjonujących na terenie gminy wykonywały prace w charakterze robotnika gospodarczego, pomocy kuchennej, opiekunki domowej i opiekunki dziecięcej (opiekuna dziecięcego). W ramach PSU realizowane były również usługi opiekuńcze - gospodarcze świadczone na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych - podopiecznych GOPS. Udział własny gminy w kosztach organizacji PSU wynosił 40%.

- **roboty publiczne** - z tej alternatywnej formy zatrudnienia skorzystały 3 osoby. Dwie osoby pracowały w charakterze opiekuna dziecięcego: jedna osoba wykonywała pracę w Świetlicy Socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu, druga - w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Kruszyńcu Krajeńskim. Trzecia osoba zatrudniona została na stanowisku pracownik gospodarczy. Miejscem pracy dla tej osoby był również Ośrodek Wsparcia i Integracji w Kruszyńcu Krajeńskim. Koszty zatrudnienia finansowane były w całości przez urząd pracy.

- **staże zawodowe** - możliwość zdobycia praktycznego przygotowania do wykonywania pracy w charakterze asystenta opiekuna dziecięcego uzyskała 1 osoba. Staż odbywał się w Świetlicy Socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu. Umowa z PUP została zawarta na okres 6 miesięcy. Wynagrodzenie osoby zatrudnionej na staż w całości finansowane było przez PUP. Warunkiem wdrożenia w życie tej formy wsparcia było m.in. zobligowanie GOPS, jako organizatora stażu, do zatrudnienia osoby odbywającej praktykę zawodową po zakończeniu czasookresu, na który została zawarta umowa z PUP.

6) **Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS Białe Błota.** Osoby wymagające specjalistycznej pomocy kierowane były do psychologa, psychiatry, terapeutów ds. uzależnień oraz do radcy prawnego. Udzielenie wsparcia w tej formie następowało po zakwalifikowaniu osób zainteresowanych przez pracowników socjalnych, lekarzy, pracowników świetlicy socjoterapeutycznej. Punkt finansowano w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Białe Błota.

a) **Porady psychologiczne.** Dyżury psychologa miały miejsce w siedzibie GOPS w Białych Błotach i Przychodni „Zdrowie” w Łochowie. Spotkania odbywały się naprzemiennie, jeden raz w tygodniu, we wtorki, w wymiarze 3 godz. w Łochowie, 6 godz. w Białych Błotach. W roku sprawozdawczym, do punktu zgłosiło się 146 osób, z którymi przeprowadzono 208 spotkań. W powyższej liczbie mieszczą się 23 osoby, które odbyły rozmowy anonimowo, bez zakładania karty klienta, na wyraźne życzenie zainteresowanych. Tak, jak i w poprzednich latach, większość zgłaszających się osób, stanowiły kobiety przeżywające trudne sytuacje życiowe. Do najczęściej zgłaszanych w tej grupie problemów, należały konflikty małżeńskie, problemy wychowawcze z dziećmi, utrata pracy oraz choroba własna lub członka rodziny. Do wizyty w punkcie skłaniało takie nasilenie trudności, które powodowało pojawienie się stanów depresyjnych, lękowych i poczucia bezradności, zaburzających codzienne funkcjonowanie. Mężczyźni (31) najczęściej zgłaszali problemy emocjonalne związane z utratą pracy oraz niepowodzeniami w życiu osobistym. W dwóch przypadkach, były to osoby przeżywające stany lękowe, po udziale w wypadkach komunikacyjnych. W punkcie uzyskiwali też pomoc rodzice, których dzieci wykazywały opóźnienia lub deficyty rozwojowe, problemy emocjonalne lub zaburzenia rozwojowe. Na prośbę zainteresowanych, w uzasadnionych przypadkach, przeprowadzono pełne badania diagnostyczne (3 dzieci). Po badaniach rodzice otrzymywali diagnozę na piśmie (dla potrzeb orzecznictwa ZUS) i ustne porady dotyczące usprawniania obniżonych funkcji lub pracy terapeutycznej z dzieckiem. Z konsultacji korzystały też osoby, wcześniej objęte opieką w ramach procedury "Niebieskie Karty". Spotkania miały na celu utrzymanie lub umocnienie efektów pracy z podopiecznymi, uzyskanych w czasie wcześniejszych działań. Wszystkie zgłaszające się osoby po rozpoznaniu i zdiagnozowaniu problemu, uzyskiwały pomoc, w postaci ukierunkowania dalszych działań, w tym skierowania i zachęcenia do skorzystania, z wizyty u lekarza psychiatry, porady, propozycji spotkań o charakterze terapeutycznym lub wsparcia. Poza rozmowami bezpośrednimi, podczas dyżurów w punkcie, dodatkowo, poza godzinami przyjęć, udzielano licznych konsultacji telefonicznych. Z tej formy pomocy, korzystały osoby przeżywające ostry kryzys emocjonalny lub depresyjny, który wymagał natychmiastowej pomocy oraz rodzice chcący uzyskać doraźną poradę w sprawie dzieci.

b) **Konsultacje terapeutyczne i rozmowy motywujące do zmiany dla osób uzależnionych i ich rodzin, edukacja w zakresie picia szkodliwego i ryzykownego oraz rozszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego.** Zadanie realizowane było w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Białe Błota. **Białe Błota i Łochowo.** Z porad terapeuty do spraw uzależnień skorzystało 30 osób, w tym 19 osób w miejscowości Białe Błota i 11 osób w Łochowie. Do punktu trafiały osoby kierowane przez pracowników socjalnych, asyentów rodziny, kuratorów społecznych, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przez Zespół Interdyscyplinarny. Część zainteresowanych zgłosiła się do specjalistów z własnej inicjatywy. Osobom uzależnionym i członkom ich rodzin udzielano konsultacji i porad psychoterapeutycznych, prowadzono rozmowy motywujące do zmiany stylu życia, udzielano porad telefonicznych. W procesie motywowania do terapii prowadzono edukację w zakresie uzależnienia, współuzależnienia oraz przemocy domowej. **Ciele.** Filia Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS kontynuowała w roku ubiegłym działalność w miejscowości Ciele. Celem działalności Punktu było udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom doświadczającym przemocy domowej. W okresie sprawozdawczym punkt był czynny dwa razy w tygodniu, wtorek i środę, po dwie godziny – łącznie 166 godzin. Do punktu trafiały osoby kierowane przez pracowników socjalnych GOPS, kuratorów zawodowych i społecznych oraz przez Zespół Interdyscyplinarny. Część osób potrzebujących zgłosiła się do terapeuty z własnej inicjatywy. W okresie od stycznia do czerwca 2015 r. z pomocy terapeuty skorzystało 11 osób, z którymi prowadzono cykliczne spotkania, w tym: 6 osób uzależnionych (alkohol, narkotyki, dopalacze) oraz 5 osób - członków rodzin osób uzależnionych. W drugim półroczu z pomocy i wsparcia skorzystało 8 osób: 5 osób uzależnionych (alkohol, leki, narkotyki), 2 osoby współuzależnione, 1 sprawca przemocy - osoba uzależniona. W ramach działania punktu udzielano osobom uzależnionym i członkom rodzin konsultacji oraz porad psychologicznych. Na wstępnym etapie dokonano diagnozy nozologicznej i problemowej oraz podjęto działania motywujące osoby uzależnione oraz współuzależnione do podjęcia leczenia w placówkach leczenia uzależnień. W procesie motywowania prowadzono edukację z zakresu uzależnienia, współuzależnienia oraz uczono konstruktywnych umiejętności społecznych. Duże znaczenie miała działalność informacyjna dotycząca procedury sądowego zobowiązania osób uzależnionych do leczenia odwykowego oraz oferty instytucji i organizacji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnienia. Ważne miejsce w działalności punktu miało udzielanie wsparcia psychologicznego w podtrzymywaniu i wzmacnianiu podjętych działań przez wszystkie osoby korzystające z porad, a szczególnie przez członków rodzin, aby w konstruktywny sposób pomagały sobie i bliskim wyjść z pułapki uzależnienia i współuzależnienia. Poza tym, udostępniano materiały edukacyjno-informacyjne w postaci bezpłatnych broszur, ulotek, poradników oraz innych materiałów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. Współpracowano z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (poradnie, ośrodki leczenia uzależnień, pracownicy socjalni, Zespół Interdyscyplinarny). **Murowaniec.** Spotkania terapeutyczne odbywały się w poniedziałki i środy, w godzinach 16.30 - 18.30. Łącznie świadczone 184 h konsultacji. Wsparcie terapeuty kierowane było do osób zamieszkujących Murowaniec, Białe Błota, Drzewce, Łochowo, Kruszyn Krajeński, Lipniki, Lisi Ogon. W okresie od stycznia do czerwca z konsultacji skorzystało 19 osób: 16 osób uzależnionych, 2 osoby - członkowie rodzin osoby uzależnionej, 1 osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. W okresie od lipca do grudnia z pomocy terapeuty skorzystało 16 nowych osób: 10 osób uzależnionych, 2 osoby współuzależnione (członkowie rodzin osób uzależnionych) oraz 4 osoby doświadczające przemocy domowej. Łącznie odbyło się 131 spotkań terapeutycznych. Realizowane zadania obejmowały pomoc terapeutyczną, edukacyjną, psychologiczną i prawną. Do Punktu zgłaszały się osoby z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, członkowie rodzin osób uzależnionych, ofiary przemocy w rodzinie, sprawcy przemocy, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, bądź materialnej. Udzielano również pomocy osobom, które zaczęły pić alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, co potwierdzono przeprowadzonymi testami. W ramach działalności Punktu osoby zainteresowane korzystały z konsultacji telefonicznych i mailowych uzyskując w ten sposób poradę w sposób anonimowy.

c) **Porady radcy prawnego.** Problemy, które rozwiązywano w ramach porad prawnych udzielanych przez radcę prawnego podopiecznym G O P S w Białych Błotach dotyczyły wielu aspektów ich życia osobistego i zawodowego. Najczęściej pojawiające się zagadnienia dotyczyły w szczególności kwestii: - alimentacyjnych, w tym uzyskania alimentów, ich egzekucji, przywrócenia terminu w sprawach apelacyjnych dotyczących alimentów; - uregulowania sytuacji prawnej kontaktów z dzieckiem, w tym ograniczenia władzy rodzicielskiej lub uchylecia tego ograniczenia; - eksmisji z lokalu, procedur starania się o mieszkanie socjalne, zastępcze; - ogłoszenia upadłości osoby fizycznej; - ubezwłasnowolnienia osób bliskich; - unieważnienia małżeństwa; - stwierdzenia nabycia spadku po zmarłych członkach rodziny; - porad w sprawach o zapłatę zaległych długów, w tym pisania wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocników z urzędu dla podopiecznych z GOPS, wniosków o rozkładanie na raty oraz umorzeń zaległych kredytów bankowych itp., - korespondencji z komornikami sądowymi; - korespondencji z pracodawcami. Osoby korzystające z porad prawnych otrzymywały niezbędne wyjaśnienia, pisano im również pisma, wnioski i pozwy do sądów, monitorowano czynności procesowe, które podejmowali w sądach lub innych instytucjach. Porady prawne, jak twierdzili podopieczni, umożliwiały im wyjaśnienie i uregulowanie niejednokrotnie trudnej sytuacji życiowej, pomagały często poprawić ich sytuację socjalną i uzyskanie samodzielności, niezależności. Z konsultacji skorzystało 57 osób, w tym 12 pracowników GOPS oraz 1 osoba zgłoszona przez Zespół Interdyscyplinarny. Łącznie odbyło się 18 spotkań w łącznym wymiarze 54 godzin.

7) **Prowadzenie grup terapeutycznych. Łochowo.** Grupa terapeutyczna działająca przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Łochowie w roku 2015 liczyła 15 osób. Były to dzieci w przedziale wiekowym od 8 do 14 lat. Grupa ta realizowała przede wszystkim zadania wychowawcze i przygotowujące je do profilaktyki przeciwalkoholowej w oparciu o • Program zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej”, • Program profilaktyczny „Drugi elementarz, czyli program siedmiu kroków”, • „Profilaktyczno – wychowawczy program przeciwdziałania agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym”, • Plan pracy świetlicy socjoterapeutycznej przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Łochowie, • Program socjoterapeutyczny dla dzieci z trudnościami w zachowaniu, • Program profilaktyczny dla uczniów klas I – III „Jestem ważny”. **Cele prowadzonych zajęć:** 1. **Rozwojowe:** • zaspokojenie potrzeby przynależności do grupy rówieśniczej i jej aprobaty, • zaspokojenie potrzeby nawiązania bliskiego kontaktu z osobą dorosłą, • zaspokojenie potrzeb wyrażania siebie, intymności, • zaspokojenie potrzeby aktywności społecznej, • budowanie poczucia wspólnoty grupowej. 2. **Edukacyjne** • zdobycie umiejętności porozumiewania się i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów z dorosłymi i rówieśnikami, • uczenie różnych sposobów odreagowywania negatywnych emocji, • doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji, • dostarczenie wiedzy na temat skutecznej i nieskutecznej komunikacji, • zdobycie umiejętności wyrażania uczuć negatywnych. 3. **Terapeutyczne** • budowanie pozytywnego obrazu siebie i zwiększenie poczucia własnej wartości, • stworzenie okazji do odreagowania napięć emocjonalnych, • zaspokojenie potrzeby bycia ważnym. **Tematyka zajęć obejmowała:** zajęcia integrujące grupę: poznanie się wzajemne, wytworzenie atmosfery bezpieczeństwa, zaufania i otwartości, pracę nad budowaniem poczucia własnej wartości, adekwatną ocenę swojej siły i słabości, wzmacnianie samodzielności i indywidualności, wzmacnianie poczucia tożsamości, wdrażanie dbania o własne bezpieczeństwo, uczenie się dokonywania osobistych wyborów; **emocje i uczucia:** rozpoznawanie i nazywanie przeżywanych uczuć, konstruktywne wyrażanie i odreagowanie emocji, umiejętność relaksacji, poznanie sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych; **konflikty i umiejętność radzenia sobie z nimi:** zdobycie umiejętności negocjowania i konstruktywnego porozumiewania się, zdobycie wiedzy na temat barier komunikacyjnych, zdobycie umiejętności rozwiązywania konfliktów, wskazanie możliwości unikania zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi, przeciwdziałanie konfliktom w grupie, poznanie sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych, sport, relaksacja jako sposoby radzenia sobie ze stresem. Praca z dziećmi odbywała się w zespołach zadaniowych, grupach, indywidualnie. Celem spotkań było również przygotowanie dzieci do profilaktyki i uzależnień. Realizowane tematy to: • poznanie wzajemnych związków między piciem alkoholu, a życiem uczuciowym, • poznanie zjawisk występujących w rodzinie nadużywającej alkoholu, • dostarczanie podstawowych wiadomości o alkoholu i jego działaniu, • uczenie się podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, nikotyną, itp. • chemiczna pułapka – alkohol oszukuje, • Picie alkoholu zbyt wcześnie, za dużo i w nieodpowiednich okolicznościach, • Dlaczego ludzie piją alkohol? Na każdych zajęciach prowadzone były dyskretne, indywidualne rozmowy na pytania nurtujące poszczególne dzieci w związku z profilaktyką alkoholową. Zajęcia realizowane były także w formie gier i zabaw relaksujących, poprzez które rozwijano pozytywne postawy moralne i społeczne. Pedagog pomagał dzieciom w pokonywaniu różnych przeszkód, zachęcał do współpracy w zespole, uczył asertywnych zachowań, wyrażania własnego zdania. **Lisi Ogon.** W świetlicy wiejskiej w Lisim Ogonie odbyło się 35 spotkań z grupą dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności zagrożonych problemem alkoholowym. W poszczególnych zajęciach brało

udział 14 osób, w dwóch grupach wiekowych: od 4 do 12 lat i od 9 do 21 lat. W dalszym ciągu kontynuowana była praca o charakterze integracyjnym, mająca na celu dalsze poznanie się z osobą prowadzącą zajęcia i integrację członków grupy, oswojenie z okolicznościami i uwarunkowaniami pracy grupowej. Terapeuta podkreśla, że niebagatelne znaczenie dla zbudowania poczucia identyfikacji z grupą oraz potrzebą korzystania z zajęć w świetlicy ma zaufanie do prowadzącego zajęcia i wzajemne zaufanie. W toku kolejnych spotkań możliwe było (dzięki wzrostowi zaufania i otwartości) prowadzenie rozmów o charakterze terapeutycznym i wychowawczym. Wystąpiły też indywidualne konsultacje dotyczące najbardziej palących problemów członków grupy. **Stosowano następujące metody pracy z grupą:** zabawa integracyjna, rozmowa terapeutyczna, aktywność sportowa. **Wśród osiągniętych efektów wymienić można:** wzmocnienie pozycji grupy terapeutycznej w lokalnym środowisku, doskonalenie umiejętności interpersonalnych, zaakceptowanie osoby prowadzącego zajęcia, budowanie wzajemnego zaufania i szacunku. Sukcesem wydaje się też większa otwartość członków grupy, co w połączeniu z zaufaniem do osoby prowadzącego, pozwalało prowadzić rozmowy w obszarze typowych tematów okresu dojrzewania oraz na poziomie emocjonalnym, w tym rozmowy związane z sytuacją rodzinną, bytową, obawami dotyczącymi przyszłości, aktywności życiowej i zawodowej.

8) **Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej „MAŁGOSIA”.** W 2015 roku w zajęciach organizowanych w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu łącznie brało udział 60 osób. Do nich należały dzieci w wieku przedszkolnym tj. od 3 do 5 roku życia, dzieci w wieku szkoły podstawowej oraz dorastająca młodzież ucząca się w szkole gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Część uczestników to członkowie rodzin objętych pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Zajęcia w świetlicy odbywały się z podziałem na dwie grupy wiekowe: „Klub malucha” - dzieci w wieku od 3 do 5 lat i grupa mieszana – dzieci i młodzież ucząca się. Program realizowany w świetlicy uwzględniał zainteresowania, potrzeby, oczekiwania, możliwości odbiorców. Podczas codziennych zajęć z dziećmi znalazły się między innymi formy pracy indywidualnej, zespołowej, zbiorowej, a także formy zabawowe, poznawcze, twórcze, ruchowe, plastyczne, teatralne. Wychowawca, by zachęcić i zainteresować dzieci zajęciami w świetlicy stosował zróżnicowanie form, jak i metod pracy z dziećmi. Podczas ubiegłorocznych zajęć cenne w pracy świetlicy okazały się metody aktywizujące, zadaniowe poprzez różne rodzaje działań: zabawę, naukę, rekreację, sport, twórczość. Zajęcia przebiegały zgodnie z opracowanym programem. Organizowano zajęcia o charakterze: – profilaktycznym, – edukacyjnym, – opiekuńczym, – kompensacyjno – wyrównawczym, – integracyjnym, – poznawczym. Nierozłącznym elementem pracy z dziećmi w świetlicy była współpraca z ich rodzicami, opiekunami. W świetlicy podejmowane były działania mobilizujące rodziców, starsze rodzeństwo, dziadków do czynnego udziału w życiu świetlicy. Rodzice zapraszani byli do udziału w integracyjnych zajęciach kulinarnych, warsztatach, pokazach, konkursach tematycznych, uroczystościach, spotkaniach. Wspólnie spędzony czas był czasem budowania relacji rodzic - dziecko, zacieśniania i rozwijania więzi rodzinnych, podtrzymywania tradycji. W 2015 roku dzieci, młodzież, ich rodzice, opiekunowie, dziadkowie, a także mieszkańcy lokalnej społeczności mieli możliwość uczestniczenia w następujących zajęciach, warsztatach, spotkaniach integracyjnych i okolicznościowych oraz wyjazdach: - uroczystość z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, - warsztaty socjoterapeutyczne realizowane raz w tygodniu, - półkolonie zimowe pod nazwą „W zgodzie z naturą”, w których uczestniczyło 12 osób w wieku szkolnym, - integracyjny bal przebierańców z udziałem uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu, - uroczyste „Śniadanie Wielkanocne”, – „Dzień Matki”, – wyjazd do Bydgoszczy na Festiwal Nauki, – warsztaty lalkarskie, – biwak nocny w świetlicy, – integracyjny piknik dzieci z „Klubu malucha” z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu, Warsztatu Terapii Zawodowej w Białych Błotach i Zakładu Aktywności Zawodowej w Białych Błotach, - integracyjny piknik rodzinny z okazji „Dnia Dziecka” zorganizowany we współpracy z sołtysiem i Gminnym Centrum Kultury w Białych Błotach, - wycieczka do Ogródu Zoologicznego w Myśliczynie z uczestnikami zajęć „Klubu malucha” (zajęcia edukacyjne, zwiedzanie ogrodu), - uroczystość zakończenia zajęć „Klubu malucha”, - uroczystość zakończenia roku szkolnego połączona z grillem dla dzieci z grupy starszej, – półkolonie letnie pod hasłem „Sportowo znaczy zdrowo” (łącznie w I i II turnusie udział wzięły 24 osoby), – integracyjne spotkanie w Rodzinnych Ogródkach Działkowych w Kruszynie (zwiedzanie ogrodu, pogadanka, poczęstunek), – integracyjna uroczystość pod hasłem „Święto pieczonego ziemniaka” z udziałem dzieci i rodziców, – integracyjne spotkanie z dziećmi z przedszkola „4 Pory Roku” oraz uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu, – integracyjna zabawa „Andrzejkowa”, – autorskie spotkania profilaktyczne przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Do czego służą ręce?” dla najmłodszych uczestników zajęć tj. dzieci z „Klubu malucha”, ich rodziców, dziadków, – wyjazd do teatru lalkowego „Buratino” w Bydgoszczy, – warsztaty florystyczne (trzy spotkania: wiązanek, stroiki wielkanocne i bożonarodzeniowe), – pokaz z zakresu udzielania pierwszej pomocy prowadzony przez ratownika medycznego, – „Spotkanie Gwiazdkowe” dla uczestników zajęć. Działania organizowane w świetlicy w 2015 roku wspierane były przez osoby odbywające prace społecznie użyteczne oraz staż. Wykonywały je dwie osoby w tym na stanowisku opiekunki dziecięcej i

konserwatora powierzchni płaskich. Osoby te były odpowiedzialne za utrzymanie czystości i porządku w świetlicy i na terenie przyległym do świetlicy oraz za pomoc w czasie zajęć „Klubu malucha”. W ubiegłym roku wsparcia dla działań świetlicy okazywały prywatne firmy w takim obszarze jak: - przekazanie materiałów edukacyjnych na wyposażenie świetlicy – słowniki, książki oraz zabawki, - prowadzenie zajęć taneczno – ruchowych (w okresie karnawału zorganizowane zostało jedno spotkanie o takim charakterze). W 2015 roku świetlica współpracowała z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Współpraca polegała na organizowaniu spotkań z animatorem przyrody zarówno w świetlicy, jak i w terenie oraz na udziale w warsztatach florystycznych. Każdy uczestnik zajęć w świetlicy objęty był nieodpłatnym dożywianiem. Posiłki dla dzieci serwowane były w formie drugiego śniadania („Klub malucha”) oraz podwieczorka, dania obiadowego (grupa starsza). Posiłki obejmowały różnorodne produkty mleczne, zbożowe oraz warzywa i owoce, które urozmaicały dietę podopiecznych. Dzięki temu dzieci mogły poznawać smaczne, zdrowe smaki. Posiłki przygotowywane były przez dzieci w ramach organizowanych w świetlicy zajęć gospodarstwa domowego. Przygotowywanie posiłków, nakrywanie do stołu oraz konsumpcja przy wspólnym stole była niezwykle ważnym elementem podczas codziennych zajęć w świetlicy.

9) **Działalność Ośrodków Wsparcia i Integracji. Trzciniec.** W 2015 roku z zajęć organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Jagódka” w Trzcińcu skorzystało 27 osób. W tym dzieci i młodzieży w wieku szkoły podstawowej, gimnazjalnej oraz starszy mieszkaniec Trzcińca. Proponowane zajęcia realizowane były w różnorodnych formach. Wychowawca opracowując program brał w szczególności pod uwagę wiek, predyspozycje oraz zainteresowania uczestników. Głównym celem w podejmowanych działaniach była pomoc w odrabianiu zadań domowych i nauce, rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zdolności, budzenie szacunku zarówno do osób starszych, jak i koleżeństwa. Zapoznanie dzieci i młodzieży z kulturą i obyczajami własnego regionu, kraju oraz szeroko rozumiana integracja społeczna. Szczególną uwagę zwracaliśmy na eliminowanie nieodpowiednich zachowań. Dzieci brały udział w cotygodniowych zajęciach socjoterapeutycznych, które poruszały tematy zasad bezpieczeństwa i prawidłowego funkcjonowania w grupie, wdrażały do przestrzegania przyjętych norm i zasad. Uczestnicy wyrażali swoje potrzeby, przekonania i uczucia oraz dostrzegali je u innych, ćwiczyły umiejętność poprawnej komunikacji i rozwiązywania sytuacji konfliktowych bez użycia agresji, panowania nad emocjami. Zajęcia stanowiły alternatywę na wykorzystanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jaki pozostaje im po zakończeniu zajęć szkolnych oraz w sobotę - dzień wolny od nauki. Zajęcia były urozmaicone, organizowane w taki sposób, by uczyć przez zabawę, zachęcać, motywować do podejmowania nowych działań. W 2015 roku, podobnie jak w ubiegłych latach, w zajęciach uczestniczył jeden z seniorów miejscowości Trzciniec. Służył dobrym słowem, pomocą, zachętą, a także wiedzą i doświadczeniem życiowym. Różnica wieku nie stanowiła problemu ani dla seniora, ani dla dzieci. Organizowane w ośrodku spotkania i uroczystości okolicznościowe były kierowane zarówno do stałych uczestników zajęć Ośrodka Wsparcia i Integracji, a także do mieszkańców, seniorów, osób samotnych zamieszkujących w sołectwie Trzciniec. Nadrzędnym celem tych spotkań była integracja lokalnej społeczności. Dodatkowo mieszkańcy podczas uroczystości mieli okazję by bliżej zapoznać się z pracą ośrodka, twórczością własną dzieci a przede wszystkim mogli poczuć się częścią społeczności. Korzyści ze wspólnego udziału w integracyjnych spotkaniach płynęły zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych mieszkańców. Dzieci mogły zaprezentować swoje umiejętności artystyczne, uczyły się dbania o innych oraz nawiązywały relacje nie tylko z rówieśnikami. W 2015 roku zorganizowano w ośrodku następujące spotkania, uroczystości okolicznościowe, wyjazdy integracyjne, zajęcia, warsztaty: - spotkanie dla starszych, samotnych mieszkańców Trzcińca z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, - bal przebierańców, - ferie zimowe pod hasłem „W zgodzie z naturą” (w feriach uczestniczyło 11 osób), - warsztaty socjoterapeutyczne raz w tygodniu, - integracyjna uroczystość „Spotkanie Wielkanocne”, - uroczystość z okazji „Dnia Matki”, - nocny biwak w świetlicy, - warsztaty decoupage dla mieszkańców, - wycieczka do Bydgoszczy na Festiwal Nauki, - „Integracyjny Piknik Rodzinny” dla mieszkańców Trzcińca z okazji „Dnia Dziecka”, - wypoczynek letni pod nazwą „Sportowo znaczy zdrowo” (łącznie w dwóch turnusach uczestniczyły 24 osoby), - integracyjna zabawa „Andrzejkowa”, - warsztaty florystyczne (trzy spotkania: wiązanki, stroiki wielkanocne i bożonarodzeniowe), - wyjazd do teatru lalkowego „Buratino” w Bydgoszczy, - pokaz z zakresu udzielania pierwszej pomocy prowadzony przez ratownika medycznego, - integracyjne „Spotkanie Wigilijne” dla uczestników zajęć w ośrodku oraz starszych i samotnych mieszkańców Trzcińca. Niektóre ze spotkań integracyjnych dla mieszkańców zorganizowane były we współpracy z Panią Sołtys oraz Radą Sołecką Trzcińca. Rada zabezpieczyła częściowo poczęstunek na spotkaniach. Uczestnicy zajęć w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Trzcińcu każdego dnia mieli zapewniony bezpłatny posiłek w formie podwieczorka bądź dania obiadowego. Posiłki zawierały różnorodne produkty: mleczne, zbożowe oraz warzywa i owoce. Dzieci poznawały nowe, zdrowe smaki. Posiłki przygotowywane były wraz z uczestnikami w ramach integracyjnych zajęć kulinarnych. W zajęciach tych uczestniczyli również rodzice, dziadkowie dzieci, którzy dzielili się nie tylko swoim kulinarnym doświadczeniem, ale przede

wszystkim poświęcili czas najmłodszym, co jest bezcenne. W 2015 roku ośrodek współpracował z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. W ramach wspólnych działań zorganizowane były spotkania z animatorem przyrody, zajęcia w terenie z odpowiednim sprzętem badawczym oraz warsztaty florystyczne. W ubiegłym roku działania Ośrodka Wsparcia i Integracji „Jagódka” wspomagane były przez osobę wykonującą prace społecznie użyteczne na stanowisku konserwator powierzchni płaskich. Do obowiązków tej osoby należało utrzymanie czystości i porządku zarówno na terenie ośrodka, jak i wokół budynku. Ośrodek „Jagódka” jest otwarty i chętny na każdą formę wsparcia i współpracy z mieszkańcami Trzcińca. W ciągu roku z pomieszczeń ośrodka korzystali mieszkańcy sołectwa, którzy spotykali się tam raz w tygodniu (środa) celem lokalnej integracji oraz w czasie zebrań wiejskich. **Kruszyn Krajeński.** W 2015 roku w zajęciach organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Kruszyna” w Kruszynie Krajeńskim uczestniczyło łącznie 71 osób, w tym dzieci w wieku przedszkolnym (od 3 do 5 lat) oraz dzieci i młodzież ucząca się w szkole podstawowej i gimnazjalnej. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach wiekowych. Na zajęciach „Klubu malucha” najmłodsze dzieci uczyły się przebywania w grupie rówieśniczej. Podczas każdego zajęcia wznacniały samodzielne wykonywanie czynności dnia codziennego takich, jak: mycie rąk, buzi, zębów, zakładanie butów, kurtki, czapki, sprzątanie zabawek. Na miarę swoich możliwości poprzez zabawę rozwijały indywidualne potrzeby i zainteresowania. Poprzez uczestnictwo w zajęciach dzieci uczyły się komunikacji między sobą. Zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej odbywały się zgodnie ze stałym harmonogramem dnia tj. zaczynały się od odrabiania zadań domowych, pomocy indywidualnej w nauce, a kończyły na zajęciach wspierających wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży. Do głównych celów, które stawiał sobie wychowawca w pracy z dziećmi należało: pomoc w nauce, wszechstronny rozwój osobowości dzieci, zapewnienie bezpiecznego, zorganizowanego czasu, promowanie zdrowego stylu życia, wyrabianie pozytywnych cech charakteru (koleżeńskość, prawdomówność, wrażliwość, obowiązkowość i inne), kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie, pielęgnowanie tradycji, wzmocnianie więzi rodzinnych. Istotnym elementem działalności ośrodka w Kruszynie Krajeńskiej było angażowanie rodziców, mieszkańców sołectwa do czynnego udziału w życiu ośrodka, dzięki czemu wychowawca otrzymał niezbędną pomoc podczas przygotowywania uroczystości integracyjnych oraz drobnych upominków dla uczestników zajęć (słodycze, artykuły papiernicze). Poza tym rodzice, dziadkowie chętnie uczestniczyli w integracyjnych zajęciach kulinarnych, spotkaniach okolicznościowych organizowanych w ośrodku. W 2015 roku oferta ośrodka wzbogacona została o następujące zajęcia, spotkania, warsztaty, wyjazdy integracyjne, uroczystości okolicznościowe i świąteczne: - warsztaty socjoterapeutyczne realizowane raz w tygodniu, - integracyjna uroczystość z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, - półkolonie zimowe pod hasłem „W zgodzie z naturą” (udział w półkoloniach wzięło 12 dzieci i młodzieży), - bal karnawałowy, - integracyjne „Śniadanie Wielkanocne”, - uroczystość z okazji „Dnia Matki”, - nocny biwak w świetlicy, - wycieczka do Bydgoszczy na Festiwal Nauki, - integracyjny piknik rodzinny z okazji „Dnia Dziecka” dla uczestników zajęć, ich rodzin oraz mieszkańców miejscowości Kruszyn Krajeński (impreza zorganizowana została we współpracy z Sołtysem i Radą Sołecką), - wycieczka do Ogrodu Zoologicznego w Myślicinku z uczestnikami zajęć „Klubu malucha” (zajęcia edukacyjne, zwiedzanie ogrodu), - uroczyste zakończenie zajęć „Klubu malucha” oraz podsumowanie zajęć grupy starszej, - półkolonie letnie pod nazwą „Sportowo znaczy zdrowo” (odbyły się dwa turnusy pięciodniowe, w których łącznie wzięło udział 24 dzieci i młodzieży), - integracyjne spotkanie w Rodzinnych Ogródkach Działkowych w Kruszynie (zwiedzanie ogrodu, pogadanka, poczęstunek), - integracyjne spotkanie z rodzicami, wychowankami oraz lokalną społecznością pod hasłem „Królowa ziemia – eko, jesienne dary” - integracyjna zabawa „Andrzejkowa”, – autorskie spotkania profilaktyczne przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Do czego służą ręce?” dla najmłodszych uczestników zajęć tj. dzieci z „Klubu malucha”, ich rodziców, dziadków, - warsztaty florystyczne (trzy spotkania: wiązanek, stroiki wielkanocne i bożonarodzeniowe), - pokaz z zakresu udzielania pierwszej pomocy prowadzony przez ratownika medycznego, - wyjazd do teatru lalkowego „Buratino” w Bydgoszczy, - integracyjne „Spotkanie Wigilijne” z udziałem uczestników zajęć i ich rodziców. Przez cały rok wszyscy uczestnicy zajęć w ośrodku objęci byli nieodpłatnym dożywianiem. Każdego dnia dzieci otrzymywały posiłek przygotowany podczas zajęć gospodarstwa domowego. Posiłki były urozmaicone, zdrowe podawane w formie drugiego śniadania dla dzieci z „Klubu Malucha” lub podwieczorka, dania obiadowego dla dzieci i młodzieży szkolnej. W ubiegłym roku ośrodek kontynuował współpracę z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Współpraca polegała na organizowaniu spotkań z animatorem przyrody zarówno w ośrodku, jak i w terenie, warsztatów florystycznych. Ponadto ośrodek w Kruszynie Krajeńskiej był udostępniany K-PODR w celu przeprowadzenia szkoleń dla mieszkających na tym terenie sołectwa rolników. Działania podejmowane w ośrodku wspierane były przez osoby wykonujące prace społecznie użyteczne i roboty publiczne. Prace te wykonywały trzy osoby na stanowisku: konserwator powierzchni płaskich, opiekunka dziecięca, pomoc gospodarcza. Osoby te odpowiedzialne były za utrzymanie czystości i porządku na terenie ośrodka i

przyległym oraz za pomoc wychowawcy podczas zajęć „Klubu malucha”. **Murowaniec.** W 2015 roku chęć uczestniczenia w zajęciach organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Malina” w Murowańcu zadeklarowało łącznie 45 dzieci i młodzieży w wieku szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej. Ośrodek dostępny był dla najmłodszych mieszkańców miejscowości Murowaniec od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych tj. od godziny 15.00 do 18.00. Zajęcia realizowane były zgodnie z programem opracowanym i zatwierdzonym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Wychowawca przygotowując program brał pod uwagę wiek i oczekiwania uczestników, ich predyspozycje, możliwości, a także zainteresowania. Do głównych celów, które udało się zrealizować w 2015 roku należą: integracja lokalnej społeczności, profilaktyka, kompensacja, zagospodarowanie czasu wolnego, poszerzanie zainteresowań dzieci, kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, pielęgnowanie tradycji ludowych i związanych ze świętami, wyrabianie pozytywnych cech charakteru. Poprzez udział w zajęciach dzieci uczyły się współpracy w zespole, logicznego myślenia, poszerzały wiedzę i horyzonty myślowe, utrwały czynności dnia codziennego, zdobywały nowe umiejętności i doświadczenia. Na przełomie 2015 roku ośrodek organizował zajęcia, warsztaty, spotkania okolicznościowe związane z obchodami świąt oraz spotkania o charakterze integracyjnym. Dzieci, młodzież, a także ich rodzice, dziadkowie, mieszkańcy sołectwa Murowaniec uczestniczyli w takich wydarzeniach jak: - integracyjne spotkanie z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, - ferie zimowe organizowane pod hasłem „W zgodzie z naturą” (udział w półkoloniach wzięło 12 osób), - warsztaty socjoterapeutyczne raz w tygodniu, - bal karnawałowy, - integracyjne „Spotkanie Wielkanocne”, - uroczystość z okazji „Dnia Matki”, - wycieczka do Bydgoszczy na Festiwal Nauki, - integracyjna uroczystość dla dzieci z okazji „Dnia Dziecka” zorganizowana we współpracy ze Sołtysem Murowańca, - nocny biwak w ośrodku, - uroczyste zakończenie roku szkolnego, - półkolonie letnie pod nazwą „Sportowo znaczy zdrowo” (odbyły się dwa turnusy pięciodniowe, w których uczestniczyły 24 osoby), - warsztaty florystyczne (trzy spotkania: wiązanek, stroiki wielkanocne i bożonarodzeniowe), - integracyjna zabawa „Andrzejkowa”, - wyjazd do teatru lalkowego „Buratino” w Bydgoszczy, - pokaz ratownika medycznego z zakresu udzielania pierwszej pomocy, - „Spotkanie Gwiazdkowe” dla uczestników zajęć, rodziców, starszych mieszkańców Murowańca, członków koła „Murowanka”, Sołtysa i członków Rady Sołectkiej Murowańca. Wszyscy uczestnicy zajęć w ośrodku objęci byli bezpłatnym dożywianiem. W ramach zajęć gospodarstwa domowego dzieci pod nadzorem wychowawcy przygotowywały smaczne i zdrowe posiłki w formie podwieczorka, dania obiadowego. Dużym zainteresowaniem cieszyły się integracyjne zajęcia kulinarne do udziału, których zapraszani byli rodzice, dziadkowie, członkowie zaprzyjaźnionego koła „Murowianka”. Dzieci i młodzież mogły bogacić swoją wiedzę kulinarną, a dorośli czerpali radość z możliwości wspólnego spędzenia czasu, podzielenia się doświadczeniem i umiejętnościami. W 2015 roku ośrodek kontynuował współpracę z Kołem Przyjaciół Murowańca i okolic „Murowianka” oraz Sołtysem miejscowości Murowaniec. Bepłatnie użyczono pomieszczenia ośrodka w celu organizowania spotkań klubu oraz ułatwienia kontaktu Sołtysa i Rady Sołectkiej z mieszkańcami. Członkowie Koła, Rady Sołectkiej i Sołtys uczestniczyli w spotkaniach i uroczystościach okolicznościowych, integracyjnych zajęciach kulinarnych. We współpracy z Sołtysem zorganizowano uroczystość z okazji „Dnia Dziecka”. Wychowawca podczas tej uroczystości był odpowiedzialny za przygotowanie i prowadzenie konkursów dla dzieci i ich rodzin. W ubiegłym roku ośrodek rozwinął współpracę z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie. W ramach współdziałania organizowane były spotkania z animatorem przyrody, wyjścia w teren, pogadanki oraz warsztaty florystyczne. W 2015 roku podobnie, jak w latach ubiegłych działania Ośrodka Wsparcia i Integracji „Malina” wspomagane były przez osobę wykonującą prace społecznie użyteczne na stanowisku konserwator powierzchni płaskich. Do jej obowiązków należało utrzymanie czystości i porządku na terenie ośrodka oraz na placu zabaw. W trosce o zapewnienie komfortowych warunków naszym podopiecznym, poprawę bezpieczeństwa korzystających oraz chęć dalszego rozwoju w listopadzie ubiegłego roku zaadoptowane zostały nowe pomieszczenia na działalność ośrodka. W niedalekiej przyszłości planujemy rozbudowanie oferty zajęć w ośrodku o „Klub malucha”, który skierowany będzie do najmłodszych mieszkańców Murowańca (dzieci w wieku od 3 do 5 lat).

10) Prowadzenie Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”. Celem „REVITY” jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym – szczególnie najuboższym mieszkańcom naszej gminy. „REVITA” stanowi bardzo ważne narzędzie w pracy pracowników socjalnych ośrodka z niepełnosprawnym klientem i jego rodziną. Stanowi również istotne ogniwo w szeroko rozumianym procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Usługi świadczone przez C I i R „REVITA” są nieodpłatne, dlatego też kierowane są w pierwszej kolejności do podopiecznych GOPS. Zakres świadczonych usług przez C I i R „REVITA”: poradnictwo społeczne i zawodowe dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin, w tym udzielanie informacji o przysługujących uprawnieniach. Ponadto świadczymy porady i pomoc w wypełnianiu wniosków w zakresie właściwego orzecznictwa i wskazań w odniesieniu do rehabilitacji zawodowej i społecznej; dowóz niepełnosprawnych,

podopiecznych GOPS /w szczególności osób samotnych, ubogich i nie posiadających własnego środka transportu/ na konsultacje lekarskie, zabiegi rehabilitacyjne, zabiegi chemioterapii, na posiedzenia komisji Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz przewóz do szpitala np. psychiatrycznego, zakładu opiekuńczo – rehabilitacyjnego, do Powiatowego Urzędu Pracy, domu pomocy społecznej, dowóz części uczestników WTZ na zajęcia itp. /dotyczy to osób mogących podróżować w pozycji siedzącej;/ prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego - dysponujemy następującym sprzętem: laski ergonomiczne, laski z regulacją wysokości, kule rehabilitacyjne łokciowe dla dorosłych i dzieci różnego typu, balkoniki rehabilitacyjne, chodziki 4, 3, i 2 kołowe, materace przeciwoślizgowe, w tym zmiennociśnieniowe, materace rehabilitacyjne do ćwiczeń, wózki inwalidzkie, łóżka rehabilitacyjne, dowóz sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego do miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej/ z wyłączeniem łóżek rehabilitacyjnych, gdyż nie posiadamy samochodu towarowego;/ pomoc w organizowaniu usług opiekuńczo - gospodarczych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej; diagnoza struktury społeczeństwa naszej gminy pod kątem niepełnosprawności i występujących potrzeb. Łącznie z pomocy CiR „REVITA” skorzystało 67 osób.

11) Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej „DĄB” przy GOPS Białe Błota. Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb" przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej jest placówką pobytu dziennego. Z proponowanych zajęć korzystało 25 osób niepełnosprawnych, które ukończyły 16 rok życia oraz legitymowały się aktualnym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w WTZ (12 kobiet i 13 mężczyzn). Uczestnicy zajęć to mieszkańcy gminy Białe Błota oraz gminy Sicienko. Wszystkie osoby zamieszkiwały tereny wiejskie. Jednostka ta realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności uczestnika, przygotowania go do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku, w tym do podjęcia zatrudnienia w Zakładzie Aktywności Zawodowej. Działalność jednostki realizowana była w następujących formach: terapia zajęciowa, ergoterapia, trening ekonomiczny, psychoterapia, zajęcia z zakresu kultury zdrowotnej i terapii ruchem, udział w zawodach i spartakiadach sportowych. Zajęcia odbywały się w czterech pracowniach: • usług administracyjno – technicznych • szycia i rękodzieła • gospodarstwa domowego • stolarstwa lekkiego. Podejmowano współpracę z innymi instytucjami. Wśród zorganizowanych na przestrzeni roku imprez wymienić można kiermasze świąteczne, spotkania o charakterze sportowym, zabawy okolicznościowe, czy wycieczki edukacyjne. **Finansowanie WTZ:** Zgodnie z Anekssem Nr 43 z dnia 18 grudnia 2015 roku do Umowy Nr 1/2004 z 27.10.2004 w sprawie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów utworzenia i funkcjonowania WTZ zostały przekazane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie środki PFRON w wysokości 384 900,00 zł (środki finansowe zostały w całości wykorzystane na potrzeby funkcjonowania WTZ w roku 2015). Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy przekazało dofinansowanie w wysokości 10% kosztów działalności Warsztatu w roku 2015, co stanowiło kwotę 42 767,00 zł. Dzięki inicjatywie pracowników i uczestników warsztatu w ramach programu zajęć wypracowano dodatkowe środki finansowe - stan dochodów ze sprzedaży wyrobów i usług na dzień 31.12.2015 r. wynosił 28 978,58 zł, z czego kwotę 8 512,36 zł przeznaczono na integrację społeczną uczestników warsztatu, która obejmowała m. in.: udział w zawodach i turniejach sportowych, organizację i obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, wycieczkę do Zagrody Edukacyjnej w Kozielcu, organizację spotkania z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Świąt Wielkanocnych oraz inne spotkania okolicznościowe.

12) Zapobieganie eksmisjom. Wzorem lat ubiegłych realizowano pomoc przyznawaną w formie zasiłków celowych osobom i rodzinom mającym trudności w dokonywaniu opłat mieszkaniowych, które w szczególności przekazywane były na konta administratorów lokali mieszkalnych i dostawców mediów. Celem podjętych działań było zapobieganie powstawaniu zaległości w opłatach związanych z użytkowaniem lokali mieszkalnych, a w konsekwencji przeciwdziałanie eksmisjom i bezdomności. Pomoc w tej formie otrzymały 92 rodziny.

13) Pomoc z tytułu zdarzenia losowego. W roku ubiegłym 7 rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego, w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego (pożary budynków, wybuchy pieców c.o.). Pomocy udzielano na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, takich jak : zakup żywności, lekarstw, środków czystości, dostarczenie koniecznych usług np. podstawienie kontenera na odpady stałe, "odcięcie" lub zapewnienie dopływu energii elektrycznej. Udzielano wsparcia finansowego na zakup nowego wyposażenia i materiałów budowlanych niezbędnych do przeprowadzenia koniecznych remontów i napraw. Osobom zainteresowanym zapewniano dostęp do konsultacji psychologicznych. Zadanie realizowano we współpracy z Urzędem Gminy Białe Błota.

- 14) **Pomoc na przeprowadzenie remontów.** Zadanie realizowano mając na uwadze zobowiązanie jednostek pomocy społecznej do wspierania osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Starano się, w najbardziej niepokojących przypadkach, naruszających możliwość dalszego bezpiecznego funkcjonowania, zagrażających życiu lub utrudniających codzienne funkcjonowanie, przyznawać pomoc na usunięcie występujących usterek, poprawę stanu technicznego zamieszkiwanych pomieszczeń, zakup niezbędnego wyposażenia. Pomoc przyznana została 11 środowiskom, których trudna sytuacja materialna wykluczała możliwość podjęcia niezbędnych działań naprawczych we własnym zakresie.
- 15) **Organizacja „Loterii fantowej”.** Pracownicy ośrodka w miesiącu sierpniu przygotowali i prowadzili loterię fantową podczas Święta Gminy. Dochód z loterii przeznaczono na dokonanie zakupu paczek świątecznych dla mieszkańców naszej gminy. Ze sprzedaży losów i uzyskanych darowizn uzyskano łącznie kwotę 3 000 zł.
- 16) **Wigilia oraz paczki świąteczne dla osób starszych i samotnych z terenu gminy.** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku ubiegłym po raz kolejny zdecydował o przygotowaniu paczek świątecznych z myślą o osobach starszych, samotnych i niepełnosprawnych. Ze względu na docierające do pracowników GOPS sygnały o pozytywnej ocenie tej formy wsparcia postanowiono kontynuować przygotowanie paczek żywnościowych w kolejnym roku. Dla wyłonionej przez pracowników socjalnych 50 grupy osób zakupione zostały takie artykuły żywnościowe, aby każda osoba z przekazanych artykułów mogła przygotować wigilię we własnym domu. Na ten cel wydatkowano kwotę 3 477,33 zł. Wartość 1 paczki wyniosła 69,55 zł.
- 17) **Realizacja usług opiekuńczych.** Usługi obejmowały pomoc w czynnościach gospodarskich, w szczególności takich jak: sprzątanie, pranie odzieży i pościeli, pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, przygotowywanie posiłków, palenie w piecu, zakup i podawanie lekarstw, organizowanie wizyt lekarskich, zakup podstawowych artykułów spożywczych i przemysłowych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Pomocą w tej formie objęto 13 środowisk. Wykonano 2 461 h usług. Średni koszt 1 h usług wynosił ok. 11,40 zł.
- 18) **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.** W ramach realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych prowadzona była terapia behawioralna, w szczególności w środowiskach z występującym autyzmem, indywidualne zajęcia o charakterze rehabilitacyjnym, terapia logopedyczna i sensoryczna, zajęcia uspołeczniające i poszerzające umiejętności społeczne (np. zajęcia na basenie, spacer, wyjście do sklepu, podróże środkami komunikacji miejskiej). Podejmowano współpracę z rodzinami osób, które objęto tą formą wsparcia w zakresie kształtowania odpowiednich postaw wobec osoby niepełnosprawnej, rozwijania na co dzień występujących dysfunkcji poprzez włączanie członków najbliższej rodziny do procesu terapii w celu przedłużenia jej ciągłości. Usługami specjalistycznymi objęto 11 osób. Świadczone 1 499 godzin usług. Średni koszt 1 h usługi wynosił ok. 48 zł. Specjalistyczne usługi opiekuńcze finansowane były z dotacji celowej przyznanej przez Wojewodę Kujawsko - Pomorskiego.
- 19) **Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.** Głównym aktem prawnym regulującym kwestie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasad postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasad postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 j. t.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245). Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 9 a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2015 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał 30 grup roboczych. W ciągu roku odbyło się 100 posiedzeń grup roboczych. W 2015 roku było 30 wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. Wszczęcie procedury następowało na wniosek Policji (15), oświaty (4), ochrony zdrowia (1), jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (10). W roku 2015 nie odnotowano umieszczenia osób dotkniętych przemocą w rodzinie w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy. Prowadzono poradnictwo w zakresie przemocy w rodzinie: miały miejsce 263 konsultacje, z których skorzystało 75 osób: 10 osób skorzystało z konsultacji z terapeutą ds. uzależnień, 5 osób skorzystało z konsultacji stacjonarnych z lekarzem psychiatrą, 5 osób uczestniczyło w spotkaniu z radcą prawnym, 15 rodzinom udzielono wsparcia w sporządzaniu pism procesowych, 13 rodzin otrzymało pomoc finansową w ramach prowadzonej procedury „ Niebieskie Karty”, 6 rodzinom przydzielano wsparcie asystenta rodziny. W ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego wystosowano 7 wniosków do prokuratury o podjęcie czynności zobowiązujących do poddania się leczenia odwykowego w tym: 2 osoby podjęły dobrowolne leczenie, 1 osoba otrzymała prawomocne postanowienie sądu zobowiązujące do leczenia, 4 sprawy pozostały w toku. W ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego wystosowano 18 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Trzy osoby ukończyły dobrowolną terapię uzależnienia od alkoholu. Osiem osób podjęło

terapię uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu w trybie ambulatoryjnym. Czternastu osób podjęło terapię psychologiczną. Odbyło się 107 wejść w środowiska objęte procedurą „Niebieskie Karty”, w tym 11 niezapowiedzianych wizyt popołudniowo wieczornych członków Zespołu Interdyscyplinarnego (Przewodniczącego i Funkcjonariusza Policji). W 2015 roku prokuratura wydała 1 postanowienie o nakazie opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy domowej. Sześć osób złożyło wnioski do Sądu Rejonowego wydział Rodzinny Cywilny o wydanie nakazu opuszczenia lokalu w myśl art. 11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny w 11 przypadkach zawiadomił prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. Dziewięć osób dotkniętych przemocą złożyło wnioski do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. W roku 2015 Sąd wydał 8 prawomocnych wyroków z art. 207 § 1 kk (7 spraw z art.207§1 kk w toku). Dziewięć spraw z art.207 § 1 kk zostało umorzonych przez organy ścigania, 1 osoba została osadzona w Zakładzie Karnym za przestępstwo z użyciem przemocy w rodzinie. Wobec jednej osoby w roku 2015 prokurator zastosował środek zapobiegawczy w postaci zakazu zbliżania do osoby pokrzywdzonej. Zespół Interdyscyplinarny w roku 2015 w 14 przypadkach zawiadomił Sąd Rodzinny o sytuacji małoletnich dzieci. Troje dzieci umieszczono w pieczy zastępczej w trybie art.12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym: 1 dziecko zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast 2 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. W 2015 roku zostało zorganizowane szkolenie pt. „Razem możemy więcej” dla członków Zespołu interdyscyplinarnego i Grup Roboczych oraz osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2015 roku był realizowany program „Do czego służą ręce” w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Cielu oraz Ośrodku Wsparcia i Integracji w Kryszyńcu Krajeńskim. W roku ubiegłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie świadczone były nieodpłatnie porady i konsultacje psychologiczne. Z tej formy wsparcia skorzystało 75 osób, z którymi przeprowadzono 263 spotkania. W konsultacjach uczestniczyły ofiary przemocy w rodzinie, sprawcy i dzieci stron. Rozmowy miały charakter wspierający, terapeutyczny i mediacyjny. Po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty” część uczestników konsultacji, na własną prośbę, kontynuowała spotkania w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym - Punkcie Interwencji Kryzysowej.

20) Realizacja zadań wynikających z wprowadzenia w życie nowej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym zatrudnienie asystenta rodziny. Realizacja tego zadania wprowadzona została od czerwca 2013 r., w związku z zatrudnieniem asystenta rodziny w pełnym wymiarze czasu pracy. W miesiącu lipcu 2015 r. dzięki przychylności Rady Gminy Białe Błota został zatrudniony kolejny asystent rodziny, również w pełnym wymiarze czasu pracy. Przemiany dokonujące się w różnych sferach naszego życia, nie zawsze wywołują pozytywne skutki. Coraz więcej rodzin nie potrafi radzić sobie z licznymi problemami, które utrudniają wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych, co często prowadzi do rodzicielskiej niewydolności. W związku z powyższym realizacja „Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Białe Błota na lata 2016-2018” stanowi jedno z naczelných zadań polityki społecznej naszej gminy w zakresie udzielenia komplementarnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności. Niepokojącym zjawiskiem społecznym jest wzrost liczby dzieci, które trafiają do pieczy zastępczej - w roku ubiegłym partycypacja Gminy w kosztach utrzymania 9 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej wyniosła 13 739 zł. Asystent rodziny w ramach wsparcia udzielanego rodzinom przyczyniać się ma do zatrzymania tego niekorzystnego zjawiska. To profesjonalista, który ma być bliżej rodziny, wspierać ją na co dzień w pokonywaniu jej problemów zarówno wychowawczych, socjalnych, jak również w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowania wydatków i wykonywania innych obowiązków rodzinnych i rodzicielskich. Z tego względu przywiązuje się większą rolę do pracy asystentów rodziny w środowiskach z występującymi problemami opiekuńczo - wychowawczymi. Asystenci rodziny w roku 2015 pracowali z 28 rodzinami, tj. z 114 osobami w tych rodzinach, w tym z 61 dziećmi. W ramach kompleksowego działania w omawianej sferze kontynuowano m.in. współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy w zakresie aktywizacji zawodowej podopiecznych GOPS w celu poprawy ich sytuacji materialnej. Dzieciom i młodzieży zapewniono możliwość spożywania posiłków w szkołach. Rodziny wspierano również w formie udzielania pomocy na zaspokojenie występujących potrzeb, w tym na zakup podręczników oraz przyborów szkolnych. Dodać należy, iż praca na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin wymaga wprowadzenia działań profilaktycznych, które będą realizowane przez wiele instytucji. Konieczna jest realizacja działań edukacyjnych kierowanych do rodziców mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, jak również prowadzenie warsztatów praktycznych wskazujących na sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych. Poprzez media oraz system działań integracyjnych podejmowanych na rzecz rodziny należy podkreślać fundamentalną rolę rodziny dla każdego człowieka. Rodzina powinna być środowiskiem miłości, opieki, bezpieczeństwa i schronienia przed złem całego świata.

21) **Program zdrowotny pod nazwą "Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych - życie bez barier".** Program zdrowotny pod nazwą "Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych" realizowany był w okresie 3.07. - 14.12.2015 r. Doradztwem specjalistycznym z zakresu psychiatrii zajmował się lekarz specjalista psychiatra. Konsultacje i porady psychiatryczne realizowano zgodnie z opracowanym harmonogramem w pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach w okresie 6.07. - 7.12.2015 r. Dotyczyło to konsultacji i porad stacjonarnych - ogółem udzielono 22 porad. Na czynności te przeznaczono ogółem 18 godzin. Kobiетom udzielono 13 porad i konsultacji, mężczyznom 9. W obrazie klinicznym dominowały zaburzenia adaptacyjne (najczęściej o obrazie sub- i depresji) oraz zespoły zależności alkoholowej (z towarzyszącymi zaburzeniami emocjonalnymi, cechami nieharmonijnej osobowości lub przebytymi powikłaniami psychotycznymi). Dla niektórych osób kodowano więcej niż jedno rozpoznanie kliniczne. Struktura miejsc zamieszkania zgłaszających się osób kształtowała się następująco: Białe Błota - 13 osób, Ciele - 2 osoby, Lipniki - 2 osoby, Murowaniec - 2 osoby, Zielonka - 2 osoby, Bydgoszcz - 1 osoba. Kategorie rozpoznań klinicznych ustalano według klasyfikacji ICD-10: Kobiety : zaburzenia lękowe: 2 konsultacje i porady; zaburzenia adaptacyjne i reakcja na ciężki stres: 5 konsultacji i porad; zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem mózgu lub dysfunkcją mózgu: 1 konsultacja i porada; zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: 2 konsultacje i porady; zaburzenia nerwicowe: 1 konsultacja i porada; zaburzenia schizofreniczne: 1 konsultacja i porada. Mężczyźni : zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: 6 konsultacji i porad; zaburzenia adaptacyjne i reakcja na ciężki stres: 3 konsultacje i porady; zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem mózgu lub dysfunkcją mózgu: 2 konsultacje i porady; zaburzenia schizofreniczne: 1 konsultacja i porada. Harmonogram realizowanego programu obejmował również udzielanie konsultacji i porad wyjazdowych, w miejscu zamieszkania opiniowanych osób. Konsultacje tego typu wykonywano wspólnie z pracownikami socjalnymi GOPS-u. Procedura konsultacji i porad wyjazdowych obejmowała 13 kobiet i 19 mężczyzn. W jednym przypadku oceniano strukturę całej rodziny, tj. małżonków i ich dwóch niepełnosprawnych synów. Również w odniesieniu do konsultacji wyjazdowych - dla niektórych osób kodowano więcej niż jedno rozpoznanie kliniczne, stosując klasyfikację ICD-10. W systemie wyjazdowym udzielono konsultacji i porad w następujących miejscowościach: Białe Błota - dla 16 osób, Lisi Ogon - dla 4 osób, Murowaniec - dla 3 osób, Ciele - dla 2 osób, Drzewce - dla 2 osób, Łochowo - dla 2 osób, Zielonka - dla 2 osób. Średnia wieku opiniowanych w systemie wyjazdowym wynosiła 45 lat. Kategorie rozpoznań klinicznych kształtowały się następująco: Kobiety : zaburzenia adaptacyjne i reakcja na ciężki stres: 5 konsultacji i porad; zaburzenia lękowe: 6 konsultacji i porad; zaburzenia urojeniowe: 2 konsultacje i porady; zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem mózgu lub dysfunkcją mózgu: 6 konsultacji i porad; zaburzenia schizofreniczne: 1 konsultacja i porada. Mężczyźni : zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: 8 konsultacji i porad; zaburzenia psychiczne spowodowane uszkodzeniem mózgu lub dysfunkcją mózgu: 6 konsultacji i porad; zaburzenia schizofreniczne: 3 konsultacje i porady; zaburzenia osobowości i zachowania: 3 konsultacje i porady; zaburzenia adaptacyjne i reakcja na ciężki stres: 3 konsultacje i porady. Każda z wymienionych procedur wiązała się z udzielaniem osobom konsultowanym i ich opiekunom zaleceń oraz wskazówek w zależności od sytuacji zdrowotnej i środowiskowej. Zalecenia te dotyczyły: poprawy w codziennym funkcjonowaniu i relacjach z otoczeniem, trybu kontaktów z placówkami administracji państwowej i ośrodkami służby zdrowia, propozycji zgłaszania się do poradni specjalistycznych (psychiatrycznych, neurologicznych, odwykowych) oraz do poradni lekarzy rodzinnych, ustalania kolejnych wizyt domowych w ramach poradni zdrowia psychicznego, propozycji lub konkretnego ustalania udziału w zajęciach w Środowiskowym Domu Samopomocy (w Cielu), czy korzystania z usług specjalistycznych. Na realizację programu wydatkowano kwotę 11 891 zł (środki własne gminy).

22) **Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2015 r.** Przeprowadzono modernizację sieci komputerowej oraz utworzono serwerownię. Podjęcie tych działań było konieczne z uwagi na zalecenia audytu zabezpieczeń systemu informatycznego GOPS, który przeprowadzony został w 2014 r. Poniesiono wydatek w wysokości 24 515 zł. Zakupiono również nowe zestawy komputerowe dla pracowników ośrodka - koszt 6 014 zł. Wykonane zadania wpłyną na poprawę jakości pracy świadczonej przez pracowników przy wykorzystaniu środowiska komputerowego, podwyższenie parametrów pracy zakupionego sprzętu oraz polepszenie warunków pracy w GOPS. Za kwotę 15 000 zł zakupiony został używany samochód osobowy marki Opel Doblo w celu doraźnej poprawy jakości usług związanych z dowozem uczestników do WTZ. Samochód dysponuje siedmioma miejscami siedzącymi. Przystąpiono do drugiego etapu prac związanych z zabudową ogrodu zimowego na tarasie Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu. Na ten cel wydatkowano kwotę 40 405 zł.

VI. UWAGI DOTYCZĄCE REALIZACJI BUDŻETU W 2015 r.

1) Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach / łącznie z jednostkami organizacyjnymi / w 2015 r. wynosił 8 664 484 zł, w tym :

- dotacja celowa budżetu państwa.....5 465 424
- środki własne2 498 879
- środki PFRON (WTZ).....384 900
- dofinansowanie działalności WTZ przez Starostwo Powiatowe.....42 767
- środki wypracowane przez WTZ.....28 979
- środki w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi.....228 644
- dotacja gminy na realizację programu zdrowotnego „Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych”.....11 891
- darowizny na cele pomocy społecznej oraz środki z Loterii Fantowej.....3 000

VII. DZIAŁANIA KIERUNKOWE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2016

1) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw, dotyczących w szczególności :

- diagnozy aktualnych potrzeb społecznych występujących na terenie gminy Białe Błota;
- wypłacanie zasiłków;
- udzielania pomocy rzeczowej, w szczególności na zakup żywności (realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)
- organizowania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- przeciwdziałania eksmisjom i bezdomności,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu,
- praca socjalna,
- przyznawania i realizacji wypłat świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych (500+),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalno - rentowe i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia obligatoryjne,
- wydawanie decyzji przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

2) Zorganizowanie ferii zimowych i wypoczynku letniego dla dzieci w formie półkolonii.

3) Dożywianie dzieci i młodzieży.

4) Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.

5) Kontynuacja działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu oraz Ośrodków Wsparcia i Integracji w miejscowościach Kruszyn Krajeński, Trzciniec i Murowaniec, jak również grup terapeutycznych w Łochowie i Lisim Ogonie.

6) Kontynuacja działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” w Białych Błotach.

7) Wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych poprzez kontynuowanie działalności Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”.

8) Przygotowanie loterii fantowej na rzecz osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych.

9) Organizacja imprez sportowo – integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.

- 10) Organizacja i prowadzenie aktywnych form zwalczania bezrobocia we współpracy z PUP w Bydgoszczy oraz Urzędem Gminy Białe Błota.
- 11) Skierowanie pomocy do środowisk mających bardzo trudne warunki mieszkaniowe, w szczególności do rodzin wielodzietnych, niepełnych i osób samotnych, w celu podniesienia standardu zajmowanych lokali mieszkalnych. Działania te kierowane będą w szczególności do tych środowisk, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, zagrażających zdrowiu lub życiu, a które w ramach własnych możliwości finansowych nie są w stanie przeprowadzić koniecznych remontów, czy dokonać zakupu podstawowego wyposażenia.
- 12) Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych, zapewnienie obsługi administracyjno- technicznej.
- 13) Realizacja zadań wynikających z wprowadzenia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- 14) Kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu.
- 15) Realizacja zadań inwestycyjnych: zabudowa ogrodu zimowego na tarasie Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu - II etap; zakup sprzętu komputerowego i urządzenia wielofunkcyjnego.
- 16) Podejmowanie akcji pomocowych, działań interwencyjnych stosownie do występujących potrzeb.
- 17) Pozyskiwanie środków pozabudżetowych w miarę pojawiających się możliwości na przestrzeni roku.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2016

1) Zasiłki i pomoc w naturze:

a) składki na ubezpieczenie zdrowotne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85213	dotacja: 48 912	dotacja 27 200

b) zasiłki okresowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85214	dotacja: 144 000	dotacja: 65 777
	środki własne: 0	środki własne: 0

c) zasiłki celowe oraz składki na ubezpieczenie społeczne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85214 - zasiłki celowe	środki własne: 310 000	środki własne: 310 000
852-85214 - składki na ubezpiecz. społeczne	środki własne: 1 000	środki własne: 1 000

d) zasiłki stałe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85216	dotacja celowa: 241 228	dotacja celowa: 92 021

- Potrzeby dotyczą określenia wielkości środków finansowych potrzebnych na realizację zadań własnych w formie przyznawania zasiłków i pomocy w naturze. Potrzeby te związane są m.in. z koniecznością pokrywania wydatków na świadczenia zdrowotne, w szczególności osób bezdomnych i innych, które nie mają żadnych źródeł utrzymania i nie są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym (art.17 ust.1 pkt. 7, ustawy o pomocy społecznej - zadanie własne o charakterze obowiązkowym). Wykazane dane obejmują również wypłatę świadczeń obywatelskich - zasiłków okresowych oraz zasiłków stałych dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności z ustalonym, co najmniej, umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Występuje niedobór środków finansowych na realizację opisanych zadań obywatelskich w części dotyczącej dotacji celowej (zasiłki stałe, okresowe, składki na ubezpieczenie zdrowotne) i fakultatywnych (zasiłki celowe). Ośrodek aplikował wnioski do Wydziału Polityki Społecznej w Bydgoszczy z prośbą o zwiększenie dotacji na wypłatę świadczeń obywatelskich oraz dofinansowania realizacji zadań własnych. W przypadku niedoborów na przyznawanie i wypłatę świadczeń finansowanych z budżetu gminy (np. zasiłki celowe) tutejszy Ośrodek wystąpi do Wójta Gminy Białe Błota z wnioskiem o dokonanie zwiększenia budżetu.

2) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85228 - zadanie własne	usługi opiekuńcze: 82 000	usługi opiekuńcze: 55 000
852-85228 - zadanie zlecone	specjalistyczne usl.opiekuńcze: 125 000	specjalistyczne usl.opiekuńcze: 60 490

- Potrzeby dotyczą usług opiekuńczych, które obejmują pomoc sąsiedzką w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Świadczona w tym zakresie pomoc polega na zatrudnianiu na umowę - zlecenie opiekunów, którzy pomagają wymienionej wyżej grupie osób w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych i gospodarskich, takich jak: przygotowywanie posiłków, robienie zakupów, sprzątanie, pomoc w utrzymywaniu higieny osobistej, palenie w piecu itp. Zadanie to wykonywane jest również przez osoby realizujące prace społecznie użyteczne na terenie gminy. W kosztach prac partycypować będzie Powiatowy Urząd Pracy. Występuje niedobór środków na usługi realizowane w ramach zadań własnych - potrzebę tę częściowo zabezpieczać będą usługi wykonywane w oparciu o realizację prac społecznie - użytecznych. W ramach opisywanego rozdziału realizowana jest także pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, która skierowana jest do osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone). Potrzeby w tym zakresie na bieżąco zgłaszane są do WPS w formie miesięcznych i okresowych sprawozdań. Zadanie realizowane jest w środowiskach przez specjalistów zatrudnionych przez GOPS.

3) Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85295	ogółem: 349 667	ogółem: 349 667
	dotacja: 209 800	dotacja: 209 800
	środki własne: 139 867	środki własne: 139 867

- Od stycznia 2014 r. obowiązują nowe zasady realizacji programu, które nakreślone zostały w Uchwale Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 -2020 (M.P. z 2013 r., poz. 1024). Opisywane zadanie obejmuje: a) dożywianie dzieci i młodzieży realizującej obowiązek szkolny. Wydatki obejmują opłacenie należności za jeden wybrany posiłek spożywany przez dzieci i młodzież w żłobkach, przedszkolach oraz w miejscu realizacji obowiązku szkolnego. b) Podobnie, jak w latach poprzednich, pomoc przyznawana jest w formie zasiłków celowych na zakup żywności w formie gotówkowej oraz rzeczowej na konta sklepów spożywczych. Rozwiązanie takie dotyczyć będzie środowisk trudnych, które przyznają pomoc wykorzystują niezgodnie z przeznaczeniem. Uwagi: W chwili obecnej trudno oszacować, czy wystąpi niedobór środków finansowych na realizację programu i ewentualnie w jakiej wysokości. Będzie to możliwe do określenia po pierwszym półroczu br.

4) Domy Pomocy Społecznej:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85202	189 000	189 000

- W ramach omawianego rozdziału podejmowane są zadania związane z umieszczaniem oraz ponoszeniem odpłatności za pobyt mieszkańców naszej gminy w Domach Pomocy Społecznej. Zadanie to nałożone zostało na samorządy terytorialne w 2004 r. przez znowelizowaną wówczas ustawę o pomocy społecznej. Aktualnie w DPS przebywa 6 osób z terenu naszej gminy. W przypadku niedoborów tutejszy Ośrodek wystąpi do Wójta Gminy Białe Błota z wnioskiem o zwiększenie budżetu na realizację tego zadania.

5) Ośrodki Wsparcia i Integracji - świetlice w Kruszynie Krajeńskim, Trzcíncu i Murowańcu:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85203	255 400	255 400

- Oferta Ośrodków Wsparcia i Integracji dostosowana została do posiadanych środków budżetowych.

6) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny / program wspierania osób pobierających świadczenia opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85212	ogółem: 4 716 100	ogółem: 4 716 100
	świadcze	świadczenia

	nia społeczne - dotacja: 4 516 417	społeczne - dotacja: 4 516 417
	inne koszty: /obsługa / - dotacja: 139 683	inne koszty: /obsługa/ - dotacja: 139 683
	inne koszty: /obsługa/ - środki własne: 60 000	inne koszty: /obsługa/ środki własne: 60 000

- Wysokość środków finansowych zabezpieczonych w budżecie odpowiada potrzebom określonym na realizację wypłat świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

7) Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenia wychowawcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85211	8 799 726	4 636 186 - w tym kwota 34 671 zł na wdrożenie programu

- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w Gminie Białe Błota realizowana jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W dniu 25.02.2016 r. otrzymano decyzję Wojewody Kujawsko - Pomorskiego, na mocy której na realizację zadania przyznano dotację celową w wysokości ok. 59 % szacunkowego kosztu jego realizacji w roku 2016 tj. kwotę 4 636 186 zł, w tym kwotę 34 671 zł na wdrożenie programu. Przyznana na ten cel kwota dotacji pozwoliła na logistyczne przygotowanie się do realizacji Programu, między innymi poprzez : zorganizowanie dwóch nowych stanowisk pracy z myślą o realizacji programu, na wynajem pomieszczeń biurowych, instalację sieci telekomunikacyjnej i komputerowej, podłączenie systemu ochrony elektronicznej, na zakup komputerów, mebli i urządzeń biurowych, materiałów biurowych, papieru ksero, zamówienie formularzy wniosków w sprawie przyznania świadczenia wychowawczego wraz z załącznikami, zamówienie i dystrybucję plakatów informujących o zasadach realizacji Programu. Główny punkt wydawania i przyjmowania wniosków w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego mieści się w Białych Błotach przy ul. Betonowej 1 (w dawnym biurcu Prefabetu) - pokój numer 1. Druki wniosków można przysyłać również listem poleconym oraz drogą elektroniczną pod warunkiem posiadania certyfikowanego podpisu elektronicznego, bądź profilu zaufanego, poprzez system Emp@tia (informacje na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Platformę Usług Elektronicznych ZUS, system teleinformatyczny banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną (wykaz banków udostępniiony będzie na stronie Ministerstwa), ePUAP. Na stronie internetowej GOPS www.gops.bialeblota.pl zamieszczone zostały druki do pobrania wraz z załącznikami. Do dnia 09.06.2016 r. przyjęto 1 647 wniosków w sprawie przyznania świadczeń w ramach programu "Rodzina 500+".

8) Przeciwdziałanie alkoholizmowi (środki z funduszu alkoholowego):

a) Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
851-85154	166 879	166 879

- Świetlica działa w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Aktualnie w zajęciach uczestniczy 44 dzieci. Kontynuację pracy świetlicy uzasadnia potrzeba ochrony dzieci pochodzących ze środowisk wiejskich, „popegeerowskich”, dotkniętych szeregiem dysfunkcji społecznych (długotrwałe bezrobocie, niskie dochody, wielodzietność, ciasnota i brak warunków do nauki w domu, problem alkoholowy i przemocy w rodzinie). W świetlicy prowadzone jest dożywianie dzieci finansowane z funduszu alkoholowego - utworzony został tutaj punkt wydawania posiłków.

b) Wypoczynek dzieci i młodzieży

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
851-85154	15 000	15 000

- Organizacja wypoczynku w formie półkolonii obejmować będzie okres ferii zimowych oraz wypoczynku letniego. Zabezpieczona kwota budżetu pozwoli na zorganizowanie wypoczynku w zaplanowanej formie.

9) Grupy terapeutyczne w Łochowie i Lisim Ogonie:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
851-85154	8 000	8 000

- Wykazana wyżej kwota obejmuje wydatki związane z realizacją umów cywilno - prawnych, z uwagi na zatrudnienie specjalistów prowadzących cotygodniowe zajęcia terapeutyczne dla grupy dzieci pochodzących ze środowisk dotkniętych różnego rodzaju dysfunkcjami społecznymi, a także koszty związane z zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia zajęć oraz zakupu żywności dla dzieci. Zajęcia prowadzone są w Zespole Szkół w Łochowie oraz w Świetlicy Wiejskiej w Lisim Ogonie.

10) Punkt Interwencji Kryzysowej - Rodzinny Punkt Konsultacyjny :

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
851-85154	ogółem: 72 000	ogółem: 72 000
	PIK-RPK: 16 500	PIK-RPK: 16 500
	terapia/rozszerzenie dostępu: 49 500	terapia/rozszerzenie dostępu: 49 500
	program zdrowotny: 10 000	program zdrowotny: 10 000

- W ramach działalności Punktu świadczone są usługi psychologiczne, terapeutyczne i prawne dla mieszkańców gminy. Dyżury psychologa odbywają się co wtorek w GOPS Białych Błotach i Ośrodka Zdrowia w Łochowie (naprzemiennie), natomiast spotkania z terapeutami mają miejsce w siedzibie GOPS, Ośrodka Zdrowia "Zdrowie" w Łochowie, w Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu oraz przy Parafii w Murowańcu. W ramach w/w środków finansowych organizowane są również spotkania dla osób uzależnionych oraz niepijących członków rodzin, które dotknięte są problemem alkoholowym. Ponadto w piątki w siedzibie GOPS osoby zainteresowane skorzystać mogą z bezpłatnych porad radcy prawnego. W ramach punktu odbywają się również konsultacje lekarza psychiatry w ramach realizacji programu zdrowotnego "Zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych". Potrzeby finansowe na realizację powyższych zadań zostały w pełni zabezpieczone.

11) Pozostała działalność – planowana jest realizacja następujących Programów:

a) Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb":

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85295	PFRON: 399 900	PFRON: 399 900
	Starostwo Powiatowe: 44 433	Starostwo Powiatowe: 44 433
	środki na integrację społeczną: 30 275	środki na integrację społeczną: 30 275

- Wymienione zadania skierowane są do grupy osób niepełnosprawnych oraz członków ich rodzin stosownie do założeń przyjętych w roku 2005, które sformułowane zostały w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Białe Błota. Realizowane są we współpracy z Urzędem Marszałkowskim w Toruniu, Starostą Powiatu Bydgoskiego, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Urzędem Gminy w Białych Błotach. Warsztat Terapii Zajęciowej „Dąb” prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową ukierunkowaną na przygotowanie uczestników zajęć do podjęcia stałego zatrudnienia i osiągania własnego dochodu w formach strukturalnych funkcjonujących w ramach Ośrodka Sportu i Rehabilitacji - Zakładu Aktywności Zawodowej. Nadal występuje potrzeba zakupu autobusu dla potrzeb związanych z dowozem uczestników WTZ. Koszt zakupu nowego środka transportu jest wysoki - wynosi ok. 200 000,00 zł. Z uwagi na możliwość obniżenia kosztów transportu oraz stopień amortyzacji samochodu aktualnie wykorzystywanego do przewozu uczestników i ponoszonych kosztów napraw dokonanie zakupu autobusu jest zasadne. Z uwagi na ograniczone możliwości finansowe GOPS w roku ubiegłym na potrzeby warsztatu dokonano zakupu samochodu osobowego marki Fiat Doblo w celu doraźnej poprawy jakości usług związanych z dowozem uczestników do WTZ. Samochód dysponuje siedmioma miejscami siedzącymi.

b) Centrum Integracji i Rehabilitacji "REVITA"

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
------------------	--	---

852-85295	75 000	75 000
-----------	--------	--------

- Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA” zapewnia nieodpłatne użyczenie sprzętu rehabilitacyjnego, poradnictwo społeczne i zawodowe, a także organizowanie transportu do placówek służby zdrowia. Środki zabezpieczone w budżecie pozwolą na realizację zadania zgodnie z przyjętymi założeniami.

12) Inne programy :

a) Ośrodki Wsparcia:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85203	25 000	25 000

- W ramach rozdziału zaplanowano wydatki związane z koniecznością ponoszenia odpłatności za pobyt 1 osoby niepełnosprawnej z terenu naszej gminy w Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie przy Domu Pomocy "Słoneczko" funkcjonującym na terenie Bydgoszczy. Obowiązek odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia na gminy nałożyła zmiana wniesiona do ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 lutego 2010 r. (Dz. U. Nr 40, poz. 229).

b) Pozostałe zadania:

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85295	Prace społecznie-użyteczne	31 000	31 000
852-85295	Program wychodzenia z bezdomności	3 000	3 000
852-85295	Pieczna zastępcza - koszty pobytu dziecka w zastępczych formach opieki	79 000	79 000
852-85295	Koszty dowozu posiłków	10 000	10 000
852-85295	Koszty transportu medycznego	2 000	2 000
852-85295	Organizacja Wigilii (paczki)	0	0
852-85295	Mieszkanie kryzysowe	0	0
852-85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - Zespół Interdyscyplinarny	20 600	20 600
852-85206	Zatrudnienie asystenta rodziny, specjalisty pracy z rodziną oraz utworzenie rodziny wspierającej	98 600	98 600

- Realizacja wymienionych zadań dostosowana będzie do możliwości budżetu, który zasadniczo odpowiada występującym potrzebom. W przypadku wystąpienia niedoborów w środkach finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań tutejszy Ośrodek wystąpi do WPS w Bydgoszczy lub Urzędu Gminy w Białych Błotach o dokonanie zmian w budżecie stosownie do występujących potrzeb.

c) Zadania remontowe i inwestycyjne:

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2016
852-85211	Zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem - urządzenie wielofunkcyjne	12 000	12 000
852-85219	Zakup sprzętu komputerowego	8 000	8 000
851-85154	Zabudowa ogrodu zimowego na tarasie Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu - II etap	64 879	64 879

- Zaplanowano dokonanie zakupu urządzenia wielofunkcyjnego dla pracowników Sekcji Świadczeń Społecznych realizujących zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz zestawu komputerowego dla pracowników GOPS. Planowana jest również kontynuacja prac związanych z zabudową ogrodu zimowego na tarasie Świetlicy socjoterapeutycznej "Małgosia" w Cielu.

13) Uwagi końcowe - rekomendacje Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Na podstawie danych przedstawionych w niniejszym sprawozdaniu – podobnie jak w latach poprzednich - rekomendujemy potrzebę realizacji następujących zadań: (1) Praca socjalna. Tutejszy Ośrodek nadal obejmować będzie pomocą te środowiska, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, a które przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie poprawić stanu technicznego budynków, mieszkań. Remonty lokali przeprowadzane będą przy udziale środków

finansowych GOPS w formie przyznawanych zasiłków w ramach zabezpieczonego budżetu. Charakter problemów występujących w środowiskach wskazuje na dalszą potrzebę intensyfikacji działań pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w zakresie podniesienia jakości relacji w rodzinie, wsparcia w działaniach zmierzających do aktywizacji zawodowej oraz w załatwianiu spraw zgodnie z przysługującymi uprawnieniami. Nadmienić należy, iż nastąpiła zmiana roli pracownika socjalnego, od którego oczekiwano przyznania pomocy finansowej. Obecnie stał się on profesjonalistą bezpośrednio wspierającym osoby i rodziny w rozwiązywaniu ich różnorodnych problemów życiowych. Zauważa się zmianę w tym zakresie również w mentalności osób, które korzystają z pomocy ośrodka. **(2) Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych.** Równie ważną kwestią pozostałą do rozwiązania jest konieczność rozszerzenia pomocy w formie opieki długoterminowej nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi na terenie naszej gminy. Problem ten dotyczy nie tylko środowisk kwalifikujących się do pomocy społecznej. Stąd wynika potrzeba rozpatrzenia możliwości zapewnienia stosownego wsparcia, czy budowania w przyszłości takich form wsparcia, które pozwolą na zaspokojenie tych potrzeb w środowisku lokalnym. Zasadność takich działań potwierdzają stale rosnące koszty związane z ponoszeniem odpłatności za umieszczanie osób starszych, chorych – mieszkańców gminy w DPS (aktualnie średni miesięczny koszt odpłatności za pobyt w DPS waha się od 3 125,50 zł do 3 475,51 zł - w miesiącu kwietniu corocznie następuje wzrost kosztów utrzymania mieszkańców w tych placówkach). Zwrócić należy również uwagę na fakt, iż osoby skierowane do domu pomocy społecznej ponoszą konsekwencje psychiczne wynikające z faktu konieczności zmiany środowiska, opuszczenia miejsca, w którym dotychczas żyły oraz oddalenia od najbliższej rodziny. Utrudniona jest też możliwość częstego kontaktu rodziny z osobą umieszczoną w domu pomocy społecznej, który pozostaje poza granicami administracyjnymi gminy, co pogłębia poczucie tęsknoty i osamotnienia. Dodać należy, iż nie zauważa się istotnych zmian w sposobie funkcjonowania osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Aktywność tej grupy osób nadal bywa ograniczona wyłącznie do środowiska domowego. Kontakt z zewnętrznym otoczeniem bywa utrudniony ze względu na niedomagania somatyczne i motoryczne, ale także negatywny stosunek świata zewnętrznego. Osoby te w wyniku upośledzenia funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w funkcjonowaniu w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności poprzez zwiększenie ich zaradności, samodzielności życiowej oraz wniesienia zmiany w monotonne życie, ograniczone do tych samych osób i miejsc. **(a) Środowiskowy Dom Samopomocy.** Z myślą o tych osobach tutejszy Ośrodek aplikował wniosek o przyznanie dotacji celowej z budżetu państwa na utworzenie, wyposażenie środowiskowego domu pomocy w Cielu dla 20 osób. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony. Ośrodek wsparcia oddany został do użytku z dniem 1 grudnia 2011 r. W 2012 r. zwiększono liczbę miejsc, co pozwoliło na skierowanie do ŚDS dodatkowo 2 osób. W roku 2014 wnioskowano o możliwość umieszczenia w tym ośrodku wsparcia kolejnych 3 osób. Należy jednak dodać, iż zainteresowanie tego rodzaju wsparciem jest wyższe od występujących obecnie instytucjonalnych możliwości ich zaspokojenia w obrębie gminy. **(b) Dom dziennego pobytu dla seniorów.** W planach dotyczących rozbudowy infrastruktury socjalnej w gminie należy więc uwzględnić powstanie placówki odpowiadającej potrzebom osób starszych. Potrzebę tę uzasadnia wzrost liczby osób niepełnosprawnych z racji wieku wymagających usług opiekuńczych. GOPS w Białych Błotach poszukiwać będzie możliwości uzyskania środków pozabudżetowych z myślą o poszerzeniu dostępności świadczonych w tym zakresie usług poprzez składanie wniosków aplikacyjnych w odpowiedzi na ogłaszane programy i konkursy. **(3) Zatrudnienie asystenta rodziny, specjalisty pracy z rodziną oraz utworzenie rodziny wspierającej w celu optymalnej realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.** Aktualnie w GOPS zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin. Na chwilę obecną wsparciem asystentów rodziny objętych jest 27 rodzin. Pracownicy socjalni zgłaszają potrzebę objęcia asystenturą kolejnych środowisk, w których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, stąd też planujemy zatrudnienie kolejnego asystenta rodziny w celu zapewnienia specjalistycznego wsparcia tym środowiskom, które nie radzą sobie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. **(4) Opracowanie nowej Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.** Konieczność opracowania dokumentu wynika z faktu, iż przyjęta w 2005 r. strategia zdezaktualizowała się. Dokument ten powinien odzwierciedlać bieżącą sytuację społeczną oraz określać wszystkie istniejące możliwości jej poprawy. Z założenia strategia stanowi dokument, będący podstawą do prowadzenia efektywnej polityki społecznej w oparciu o koordynację działań instytucji samorządowych, pomocy społecznej i organizacji pozarządowych.

Opracowanie nowej strategii poprzedzić powinna rzetelna diagnoza problemów społecznych występujących aktualnie na terenie naszej gminy. W związku z powyższym GOPS zwróci się z prośbą do mieszkańców gminy o wzięcie udziału w konsultacjach społecznych lub w badaniu ankietowym, których celem będzie określenie występujących problemów. Tylko w ten sposób zebrane dane pozwolą na dobranie odpowiednich narzędzi i trafne wskazanie instytucji odpowiedzialnych za realizację poszczególnych celów strategii. Dobrze opracowana strategia przyczynić się powinna do rozwiązania zdiagnozowanych problemów społecznych, a w konsekwencji do poprawy warunków życia mieszkańców.

